

Gräsligt lätt!

Allt är inte gräs som grönskar i gräsmattan – men gör det egentligen något?

Gräsytor behövs i trädgården; både för lek och för att framhäva skönheten i rabatter och planteringar! Är du ny med egen tomt? Se då den gröna yta som vi i dagligt tal kallar gräsmatta som en örtagård! Släpp föreställningen om den där knallgröna, täta, lågvuxna gräsmattan som man ofta ser på golfbanor. En bra gräsmatta är i stället en öppen yta med gräs och örter som passar dig och din familjs behov.

VAR NOGA MED UNDERLAGET

När du planerar för gräsmatta, att rulla ut eller för att så, ska underlaget vara väl förberett för att underlätta den framtida skötseln. Jorden ska vara lucker, fri från sten och rotogräs (fröogräs är svårt att undvika). Är marken låglänt tänk då på en enkel dränering av jordens ytskikt, gräs gillar inte stående vatten.

SÅDD

De mest använda arterna i gräsfröblandningarna i Sverige är ängsgröe, rödsvingel och engelskt rajgräs. De växer på olika sätt och kompletterar varandra i blandningen. Engelskt rajgräs är slitagetåligt men har dålig vinterhärdighet och är olämpligt i gräsfröblandningar för norra Sverige.

Följ alltid såanvisningarna på fröförpackningen. Du får inte en tätare gräsmatta genom att så ut mera frön. I en tät sådd gräsmatta konkurrerar småplantorna med varandra och blir inte särskilt starka och livskraftiga.

Mylla ner fröna grunt med en järnkratta.

LÄGGNING

Färdig gräsmatta läggs ut genom att man börjar lägga efter en rak kant. Varje stycke läggs sedan noga kant till kant och i förband, tvärskarvarna ska inte komma mittför varandra. Ju bättre kontakt gräsmattan får med underlaget, desto snabbare och säkrare går fastväxningen.

VATTNA

Den färdiga mattans groning, fastväxning och utveckling beror på vattentillgången, vattna rikligt de tre första veckorna. Den sådda ytan ska hållas fuktig, men de rikliga mängderna ska ges först när gräset kommit upp. Två veckor efter läggningen tål en färdig gräsmatta lättare belastning, den sådda tar betydligt längre tid.

NYBÖRJARENS CHECKLISTA FÖR EN BEFINTLIG GRÄSMATTA

- Gödsla 1–2 ggr under växtsäsongen maj–juli. En välgödslad gräsmatta har lättare att hävda sig mot ogräs och mossor. Gödsla inte med kväverika gödselmedel senare än i juli, gräset behöver hinna förbereda sig för vintern.
- Har du klippare med uppsamlare ska du tillföra nytt organiskt material och toppdressa (= tunt lager jord) hela mattan varje år.
- Plocka maskrosor i maj–juni (2/3 delar av pålroten ska upp). En ordentlig ogräsruna per år räcker.
- Kompletteringsså där gräset är tunt. Toppdressa med jord i ett tunt lager och så i lite nya gräsfrön. Missar du detta blir ytan ändå snabbt grön men ofta med andra arter än gräs.

VISSTE DU ATT

– mossor konkurrerar ut gräs på skuggiga platser i trädgården. Om mossan irriterar dig anlägg en skuggtålig perennrabatt där i stället. Fröblandningar för skuggigare växtplatser finns att köpa.

– gräsfröpåsar du köper i handeln är en blandning av olika gräsarter som växer på olika sätt. Faktorer som vägs in är slitstyrka och utseende. Tänk efter vad du ska ha din matta till innan du nyanlägger. Titta på olika gräsfröblandningar, till exempel på hemsidan www.nelson.se.

– gräset inte ska klippas kortare än 3–4 cm och inte mer än 1/3 av grässtråets totala längd vid en och samma klippning.

– gräsklippen helst ska ligga kvar. Det klippta gräset återför näring till gräsmattan samtidigt som det jordförbättrar eftersom gräsklippen med tiden bryts ner till jord.

– du bör vassa gräsklipparens knivar med jämna mellanrum. En slö klippare sliter av gräset i stället för att klippa det. Kolla gräsklippare på till exempel www.stiga.se. En bra eldriven gräsklippare är Stiga Multiclip 50 El Svan, en Svanemärkt, tystgående gräsklippare.

Text och bild: Ann-Catrin Thor, trädgårdsrådgivare, ordförande Uppsala Trädgårdssällskap, ann-catrin.thor@tradgard.org

